



СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

09.08.2022 № 70/23- р/к

Справа № 1/03-43-20

м. Київ

Про порушення законодавства про
захист економічної конкуренції

У ході здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції встановлено, що Лозівська міська рада (надалі – Міська рада) до 01.05.2021 не визначала до 01.05.2021 на конкурсних засадах виконавців послуг з вивезення побутових відходів на відповідній території населених пунктів, які їй підпорядковані.

За результатами розгляду справи № 1/03-43-20 таку бездіяльність Міської ради визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які могли призвести до недопущення конкуренції на ринку вивезення побутових відходів.

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – адміністративна колегія Відділення), розглянувши матеріали справи № 1/03-43-20 про порушення Міською радою законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", та подання першого відділу досліджень і розслідувань від 27.07.2022 № 70-03/95-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії територіального відділення від 14.04.2020 № 70/48-рп/к розпочато розгляд справи № 1/03-43-20 за ознаками вчинення Міською радою порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України "Про захист економічної

конкуренції", у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку вивезення побутових відходів (надалі – Справа).

- (2) Відповідно до пункту 7.6 розпорядження Голови Антимонопольного комітету України від 28.11.2019 № 23-рп «Про реорганізацію територіальних відділень Антимонопольного комітету України» (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 07.05.2020 № 5-рп) змінено з 02.06.2020 найменування Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України на Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України.
- (3) Листом від 27.07.2022 № 70-02/1-1596 Міській раді направлено копію подання з попередніми висновками у Справі.

2. Відповідач

- (4) Міська рада є юридичною особою, ідентифікаційний код – 06716633, місцезнаходження: 
- (5) Відповідно до статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Міська рада входить до системи місцевого самоврядування.
- (6) Згідно зі статтею 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Міська рада є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

3. Нормативно-правове регулювання

- (7) Відповідно до частини четвертої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державний контроль за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції, захист інтересів суб'єктів господарювання та споживачів від його порушень здійснюється Антимонопольним комітетом України.
- (8) Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (9) Отже, реалізація органами місцевого самоврядування покладених на них повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».

- (10) Відповідно до пункту 55 частини першої статті 26 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (в редакції, яка діяла до 01.05.2021) виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються питання визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.
- (11) Підпунктом 23 пункту "а" статті 30 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (в редакції, яка діє з 01.05.2021) передбачено, що до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить визначення на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, що здійснюють у межах певної території надання послуг з вивезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.
- (12) Згідно зі статтею 35¹ Закону України "Про відходи" (зі змінами) виконавця послуг з вивезення побутових відходів визначає орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає виконавця послуг з перевезення побутових відходів з певної території населеного пункту.

Статтею 1 вищезазначеного Закону визначено, зокрема, що:

- побутові відходи - відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення;
- послуги з вивезення побутових відходів - збирання, зберігання та перевезення побутових відходів, що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, затвердженими органом місцевого самоврядування.

- (13) Відповідно до пункту 3 Правил надання послуг з поводження з побутовими відходами, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 (зі змінами), послуги з поводження з побутовими відходами надаються суб'єктом господарювання, визначеним органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах в установленому законодавством порядку виконавцем послуг з вивезення побутових відходів.
- (14) Процедура підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту визначена Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, що затверджений постановою Кабінету

Міністрів України від 16.11.2011 № 1173 (надалі - Порядок).

- (15) Відповідно до пункту 4 Порядку підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою держадміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом, виконавчим органом місцевого самоврядування суб'єкта співробітництва у формах, передбачених Законом України "Про співробітництво територіальних громад".
- (16) Враховуючи вищенаведене, виконавці послуг із вивезення побутових відходів повинні бути визначені на конкурсних засадах.
- (17) До 01.05.2021 питання щодо визначення на конкурсних засадах виконавців послуг з вивезення побутових відходів вирішувалося на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради. У той же час відповідно до Порядку підготовка та проведення конкурсу мала забезпечуватися виконавчим органом сільської, селищної, міської ради.
- (18) З 01.05.2021 питання щодо визначення на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, що здійснюють у межах певної території надання послуг з вивезення побутових відходів, підготовка та проведення такого конкурсу належить до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.

4. Обставини справи.

- (19) Міською радою 16.02.2018 прийнято рішення № 830 "Про проведення конкурсу на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території, підпорядкованій Лозівській міській раді".
- (20) Протоколом засідання конкурсної комісії з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території, підпорядкованій Міській раді, від 19.04.2018 № 01 затверджено конкурсну документацію щодо проведення вищезазначеного конкурсу. Відповідно до пункту 1 розділу V зазначеної конкурсної документації територія, де повинні надаватися послуги з вивезення твердих побутових відходів, це територія, підпорядкована Міській раді, а саме площа м. Лозова, с. Лісовське, х. Герсеванівський, смт Панютине, с. Хлібне, с. Домаха, с. Українське.
- (21) За результатами проведення вказаного конкурсу рішенням Міської ради від 20.07.2018 № 960 "Про визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території, підпорядкованій Лозівській міській раді" КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЕКО-САН" ЛОЗІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (надалі – КП "ЕКО-САН") визначено виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів на території, підпорядкованій Лозівській міській раді,

строком на п'ять років.

- (22) Рішенням Міської ради від 18.01.2019 № 1337 "Про проведення конкурсу на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів" (надалі – Рішення № 1337) передбачено провести такий конкурс на території населених пунктів Катеринівського, Кінненського, Миролубівського, Новоіванівського, Миколаївського, Царедарівського, Чернігівського, Шатівського, Артільного, Бунаківського, Єлизаветівського, Павлівського Другого, Перемозького, Садівського, Тихополіського, Яковлівського старостинських округів Міської ради.
- (23) Водночас, рішенням Міської ради від 18.01.2019 № 1339 (надалі – Рішення № 1339) КП "ЕКО-САН" визначено тимчасовим виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів на вищезазначеній території.
- (24) Рішенням Міської ради від 29.03.2019 № 1468 внесені зміни до Рішення № 1337, а саме змінено назву вказаного рішення на "Про проведення конкурсів на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів", а також передбачено проведення таких конкурсів на території с. Катеринівка, с. Братолубівка, с. Довгове, с. Михайлівка, с. Світловщина, с-ща Миролубівка, с. Мирне, с. Степове, с. Федорівка, с. Нова Іванівка, с. Мальцівське, с. Нестеліївка, с. Страстне, с. Миколаївка, с. Олексіївка, с. Копані, с. Поди, с. Мар'їївка, с. Литовщина, с. Царедарівка, с. Полтавське, с. Рубіжне, с. Водолага, с-ща Нове, с. Запорізьке, с-ща Чернігівське, с. Вільне.
- (25) Рішенням Міської ради від 24.01.2020 № 1909 внесені зміни до Рішення № 1339, а саме:
- визначено КП "ЕКО-САН" тимчасовим виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів на території населених пунктів Катеринівського, Миролубівського, Новоіванівського, Миколаївського, Царедарівського, Чернігівського старостинських округів Лозівської міської ради з 01.01.2020;
 - визначено КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ТЕПЛОВОДОСЕРВІС" ЛОЗІВСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ (надалі – КП "ТЕПЛОВОДОСЕРВІС") тимчасовим виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів на території населених пунктів Кінненського, Шатівського, Артільського, Бунаківського, Єлизаветівського, Павлівського Другого, Перемозького, Садівського, Тихопільського, Яковлівського, Смирнівського старостинських округів Лозівської міської ради з 01.01.2020.
- (26) Втім, конкурс на визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на вищезазначеній території Міською радою не було проведено, зокрема, до 01.05.2021.

- (27) Таким чином, КП "ЕКО-САН" та КП "ТЕПЛОВОДОСЕРВІС" надавали послуги з вивезення побутових відходів на території вищезазначених населених пунктів поза конкурсними засадами, оскільки не були визначені до 01.05.2021 виконавцями відповідних послуг Міською радою.

5. Правова кваліфікація дій Відповідача.

- (28) Конкурс по своїй суті – це конкурентний спосіб надання права на вивезення побутових відходів. Очевидно, що основною метою проведення таких конкурсів є розвиток конкуренції та вибір на конкурсних засадах виконавців відповідних послуг, які спроможні забезпечувати належну якість обслуговування споживачів.
- (29) Згідно зі статтею 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції" економічна конкуренція - це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі мають можливість вибирати між кількома продавцями.
- (30) В ході проведеного дослідження ринків послуг у сфері поводження з побутовими відходами територіальним відділенням встановлено, що в межах Харківської області послуги з вивезення побутових відходів надають більше 70 суб'єктів господарювання.
- (31) Потенційними конкурентами на ринку послуг з вивезення побутових відходів є суб'єкти господарювання, які мають відповідну матеріально-технічну базу, технології, але з певних причин не реалізують ці можливості. Зокрема, до такої бази відносяться сміттесортувальні, сміттєпереробні станції (лінії, комплекси), спеціалізований автотранспорт для збору, вивезення побутових відходів. Також конкурентами можуть вважатися суб'єкти господарювання, які можуть увійти на ринок з метою надання послуг з вивезення побутових відходів та мають бажання взяти участь у конкурсі з визначення виконавцями послуг з вивезення побутових відходів.
- (32) Відповідно до пункту 3 Порядку учасниками конкурсу можуть бути суб'єкти господарювання, установчими документами яких передбачено провадження діяльності у сфері поводження з побутовими відходами, а також, які можуть забезпечити виконання обов'язків, визначених у частині другій статті 8 Закону України "Про житлово-комунальні послуги".
- (33) При цьому, будь-яких інших обмежень щодо участі у такому конкурсі вказаний Порядок не містить, а, отже, конкурс є відкритим для всіх претендентів.
- (34) Отже, ринок послуг з вивезення побутових відходів є потенційно конкурентним і будь-який суб'єкт господарювання, який діє на

зазначеному ринку, може взяти участь у конкурсі з визначення виконавцем послуг у сфері поводження з побутовими відходами.

- (35) Крім того, за наявною у територіального відділення інформацією послуги з вивезення побутових відходів у Лозівському районі Харківської області, окрім КП "ЕКО-САН" та КП "ТЕПЛОВОДОСЕРВІС", надають, зокрема, КП "КОМУНАЛЬНИК", КП "ЖИЛСЕРВІС", а, отже, зазначені суб'єкти господарювання є потенційними конкурентами КП "ЕКО-САН" та КП "ТЕПЛОВОДОСЕРВІС" та можуть брати участь у конкурсі з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, які підпорядковані Міській раді.
- (36) Невизначення Міською радою до 01.05.2021, всупереч вимогам законодавства, на конкурсних засадах виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів могло обмежити право певних осіб, які мали (мають) намір взяти участь у такому конкурсі, змагатися за право здійснення відповідної господарської діяльності на ринку надання послуг із вивезення побутових відходів.
- (37) Недопущення конкуренції є негативним впливом на потенційну конкуренцію, внаслідок чого вона не може стати реальною конкуренцією.
- (38) Таким чином, бездіяльність Міської ради по невизначенню до 01.05.2021 на конкурсних засадах виконавців послуг з вивезення побутових відходів могло призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням.
- (39) Відповідно до частини першої статті 15 Закону антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (40) Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції" вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється.
- (41) Отже, бездіяльність Міської ради, яка полягає у невизначенні до 01.05.2021 на конкурсних засадах виконавців послуг з вивезення побутових відходів, що могло призвести до недопущення змагальності між суб'єктами

господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченими частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції.

6. Заперечення Відповідача та їх спростування

- (42) На подання про попередні висновки у Справі, направлене разом із супровідним листом від 27.07.2022 № 70-02/1-1596, Міська рада не надала заперечень та зауважень.

7. Остаточні висновки адміністративної колегії Відділення

- (43) Таким чином, доказами, зібраними у Справі, доводиться те, що бездіяльність Міської ради, яка полягає у якійсь невизначенні до 01.05.2021 на конкурсних засадах виконавців послуг з вивезення побутових відходів на відповідній території населених пунктів, які їй підпорядковані, що могло призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням, є антиконкурентними діями органу місцевого самоврядування, які могли призвести до недопущення конкуренції.
- (44) Така бездіяльність Міської ради становить порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які могли призвести до недопущення конкуренції, заборонених відповідно до частини першої статті 15, пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 12¹ і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктами 29, 31, 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.09.1994 № 5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати бездіяльність Лозівської міської ради ([REDACTED] [REDACTED] яка полягає у невизначенні до 01.05.2021 на конкурсних засадах виконавців послуг з вивезення побутових відходів на відповідній території населених пунктів, які їй підпорядковані, що могло призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які могли призвести до недопущення конкуренції на ринку вивезення побутових відходів.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК